

Hvordan påvirker ESG nasjonal kvalitetssikring?

Seniorrådgiver Hedvig Maria Bergem,
Avdeling for akkreditering og tilsyn, Seksjon for høyere utdanning

Hvordan påvirker ESG norske institusjoners og NOKUTs arbeid med utdanningskvalitet?

- 1. Norges forpliktelser som følger av ESG**
- 2. Pågående regelverksarbeid**
- 3. ESG del 1 og dagens forskriftskrav**

1. Norges forpliktelser som følger av ESG

- 1. ESG og kvalitetssikring:** ESG er viktig både for utdanningsinstitusjonene og kvalitetssikringsorganene. Det er grunnleggende for å stimulere kvalitetsutviklingen i norsk høyere utdanning, for å oppnå internasjonale standarder.
- 2. Implementering i norsk regelverk:** Norge har valgt å implementere ESG gjennom universitets- og høyskoleloven og relaterte forskrifter. Dette inkluderer krav til interne kvalitetssystemer og systematisk kvalitetsarbeid ved institusjonene.
- 3. Variasjon i europeisk kontekst:** Det er stor variasjon mellom europeiske land i hvordan ESG er integrert i nasjonalt regelverk. Det er ingen krav om at standardene skal være en del av nasjonale lover.
- 4. Flexibilitet og tilpasninger:** ESG er utformet for å være fleksible og tillate lokale tilpasninger, slik at de kan gjelde for alle kvalitetssikringsorganer uavhengig av struktur og funksjon.
- 5. Fordeler og ulemper med forskriftsfesting:** Mens forskriftsfesting av kravene gjør at institusjonene ikke trenger å forholde seg direkte til ESG-standards, kan det også føre til manglende kjennskap til ESG.
- 6. Behov for kjennskap til ESG:** Bedre kjennskap til ESG kan være stimulerende for institusjonene og bidra til å se deres eget kvalitetsarbeid i sammenheng med europeiske standarder.
- 7. Forberedelse til tilsyn:** NOKUT forbereder den fjerde runden med tilsyn med kvalitetssystemer og kvalitetsarbeid ved norske universiteter og høyskoler. Det oppfordres til økt nysgjerrighet blant institusjonene angående europeisk kvalitetssikring av høyere utdanning.

2. Pågående regelverksarbeid

- 1. Endringer i regelverksstruktur:** Kunnskapsdepartementets pågående arbeid med regelverket, inkludert en ny universitets- og høyskolelov og forskrift, samt kommende høringer om krav til institusjonsakkreditering og kvalitetsarbeid.
- 2. Endringer i krav til kvalitetsarbeid:** Kravene til kvalitetsarbeid, som tidligere var delt mellom studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften, vil etter hvert slås sammen og inngå i den nye universitets- og høyskoleforskriften.
- 3. ESG flyttes opp i loven:** Fra 1. august 2024 vil det være lovfestet at kriteriene for kvalitetsarbeid ved institusjoner og NOKUTs eksterne kvalitetssikring skal være i samsvar med ESG, som understreker ESGs sentrale betydning for høyere utdanning i Europa.
- 4. Betydningen av lovfesting:** Departementet mener at å lovfeste kravene knyttet til ESG gir tydeligere forpliktelser for Norge til å følge opp standardene.
- 5. ESG i NOKUTs utviklingsarbeid:** ESG står sentralt i NOKUTs arbeid, og ENQA vurderer i hvilken grad våre aktiviteter er i tråd med ESG-standardene.
- 6. Endringer i ESG:** Det pågår et arbeid med å revidere ESG, med forventet ferdigstilling i 2027. Endringer i ESG vil bli kommunisert til sektoren, og eventuelle endringer i det norske regelverket vil bli sendt ut på høring.

3. ESG del 1 og dagens forskriftskrav

- 1. Hovedprinsipp:** ESG understreker at alle høyere utdanningsinstitusjoner har ansvar for å sikre kvaliteten på sine utdanningsprogrammer.
- 2. Intern kvalitetssikring:** Del 1 av ESG inneholder spesifikke krav til hvordan institusjonene skal kontrollere sin egen virksomhet.
- 3. Ekstern kvalitetssikring:** ESG krever også at det gjennomføres ekstern kvalitetssikring av institusjonene. Standardene for NOKUTs eksterne kvalitetssikring er beskrevet i del 2 av ESG.
- 4. Evaluering av kvalitetssikringsorganer:** Del 3 av ESG handler om jevnlig evaluering av kvalitetssikringsorganer som NOKUT. Evalueringen utføres av ENQA og er en forutsetning for NOKUTs medlemskap i EQAR.
- 5. Implementering av ESG i norsk regelverk:** Mens ESG-standardene ikke er direkte implementert i norsk regelverk, finner man tydelige spor av dem i kravene til akkreditering av studietilbud og systematisk kvalitetsarbeid.

ESG 1.2 Design and approval of programmes

Institutions should have processes for the design and approval of their programmes. The programmes should be designed so that they meet the objectives set for them, including the intended learning outcomes. The qualification resulting from a programme should be clearly specified and communicated, and refer to the correct level of the national qualifications framework for higher education and, consequently, to the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area.

ESG 1.3 Student-centred learning, teaching and assessment

Institutions should ensure that the programmes are delivered in a way that encourages students to take an active role in creating the learning process, and that the assessment of students reflects this approach.

ESG 1.5 Teaching staff

Institutions should assure themselves of the competence of their teachers. They should apply fair and transparent processes for the recruitment and development of the staff.

Studietilsynsforskrift § 2-2 (1)

Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Studietilsynsforskrift § 2-2 (4)

Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Studietilsynsforskrift § 4-1 (3)

Institusjonen skal ha ordninger for systematisk å kontrollere at alle studietilbud tilfredsstiller kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-4 og kapittel 2 i denne forskrift.

Studietilsynsforskrift § 2-2 (5)

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.

Studietilsynsforskrift § 2-3

(Setter en rekke vilkår for fagmiljøets sammensetning, videreutvikling, forskningsområder og kompetanse i forhold til studiets innhold og læringsutbytte).

ESG 1.6 Learning resources and student support

Institutions should have appropriate funding for learning and teaching activities and ensure that adequate and readily accessible learning resources and student support are provided.

ESG 1.8 Public information

Institutions should publish information about their activities, including programmes, which is clear, accurate, objective, up-to date and readily accessible.

ESG 1.9 On-going monitoring and periodic review of programmes

Institutions should monitor and periodically review their programmes to ensure that they achieve the objectives set for them and respond to the needs of students and society. These reviews should lead to continuous improvement of the programme. Any action planned or taken as a result should be communicated to all those concerned.

Studietilsynsforskrift § 2-2 (4)

Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Studietilsynsforskrift § 2-1 (2)

Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon samt muligheter for studentutveksling.

Studietilsynsforskrift § 2-2 (1)

Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Studietilsynsforskrift § 4-1 (3)

Institusjonen skal ha ordninger for systematisk å kontrollere at alle studietilbud tilfredsstiller kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-3 og kapittel 2 i denne forskrift.

Studiekvalitetsforskriften § 2-1 (2)

Institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av studietilbudene sine. Representanter fra arbeids- eller samfunnsliv, studenter og eksterne sakkyndige, som er relevante for studietilbudet, skal bidra i evalueringene. Evalueringensresultatene skal være offentlige.

Rollen til ESG i høyere utdanning

Seniorrådgiver Philipp Emanuel Friedrich
Avdeling for akkreditering og tilsyn, Seksjon for høyere utdanning

Innhold

I. Bakgrunn og kontekst

II. Innholdet i nåværende utgave av ESG (2015)

III. Implementering og veien videre

I. Bakgrunn og kontekst

ESG og europeisering av høyere utdanning

Bologna-avtalen

- Avtale mellom 29 europeiske høyere utdanningsministere i 1999 for å skape et felles europeisk høyere utdanningsområde (EHEA)

Tre sentrale formål:

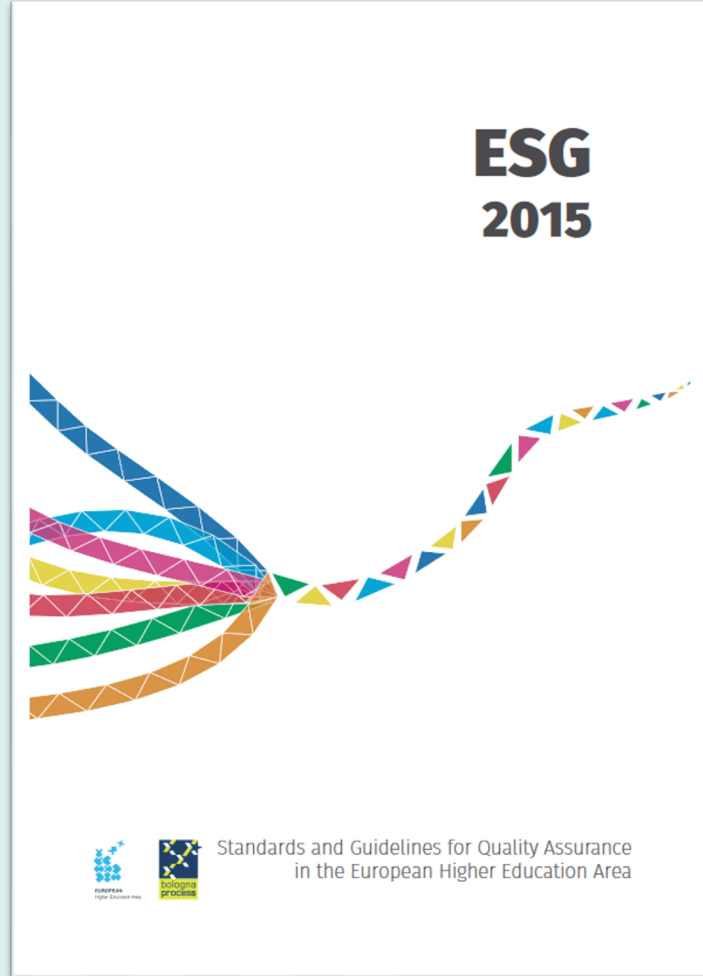
- **Harmonisere akademisk utdanning**
- Etablere et **system for økt sammenlignbarhet**
- Implementere et **system for kvalitetssikring** for å styrke utdanningskvaliteten

Sentrale aktører på europeisk nivå

«E4»

- EUA: European University Association
  - ESU: European Students Union
  - EURASHE: European Association of Institutions in Higher Education
  - ENQA: European Association for Quality Assurance in Higher Education
-
- **E4** utvikler **ESG: Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area**
  - **E4** etablerer i 2008 EQAR: European Quality Assurance Register in Higher Education

“The ESG are not standards for quality, nor do they prescribe how the quality assurance processes are implemented, but they provide guidance, covering the areas which are vital for successful quality provision and learning environments in higher education. »

II. Innholdet i nåværende utgave av ESG (2015)

Prinsippene for kvalitetssikring

- ❖ «ESG skal være et felles rammeverk for kvalitetssikringssystemer for læring og undervisning på europeisk, nasjonalt og institusjonelt nivå»
- ❖ «ESG skal bidra til sikring og utvikling av kvalitet i høyere utdanning i det europeiske utdanningsområdet»
- ❖ «ESG skal bidra til gjensidig tillit, og dermed legge til rette for godkjenning og mobilitet nasjonalt og på tvers av landegrensene»
- ❖ «ESG skal gi informasjon om kvalitetssikring i det europeiske utdanningsområdet»

ESG

Part 1: Standards and Guidelines for internal quality assurance

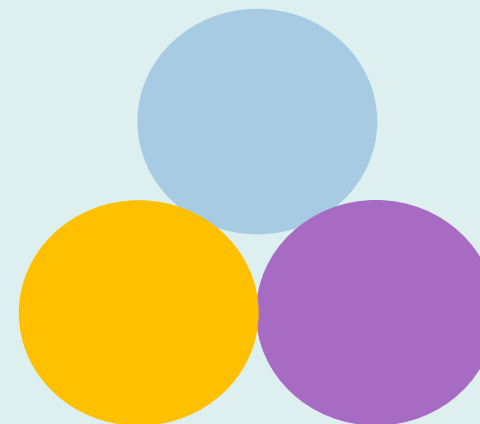
(intern kvalitetssikring => institusjonsnivå)

Part 2: Standards and Guidelines for external quality assurance

(ekstern kvalitetssikring => utenfor institusjonene)

Part 3: Standards and Guidelines for quality assurance agencies

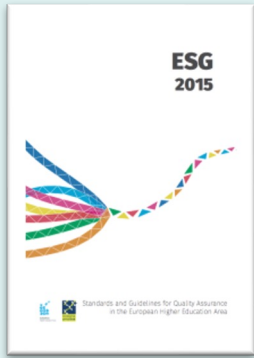
(kvalitetssikre kvalitetssikring => "evaluating the evaluators")

ESG - Part 1

(intern kvalitetssikring => institusjonsnivå)

1.1 POLICY FOR QUALITY ASSURANCE

1.2 DESIGN AND APPROVAL OF PROGRAMMES

1.3 STUDENT-CENTRED LEARNING, TEACHING AND ASSESSMENT

1.4 STUDENT ADMISSION, PROGRESSION, RECOGNITION AND CERTIFICATION

1.5 TEACHING STAFF

1.6 LEARNING RESOURCES AND STUDENT SUPPORT

1.7 INFORMATION MANAGEMENT

1.8 PUBLIC INFORMATION

1.9 ONGOING MONITORING AND PERIODIC REVIEW OF PROGRAMMES

1.10 CYCLICAL EXTERNAL QUALITY ASSURANCE

1.8 PUBLIC INFORMATION

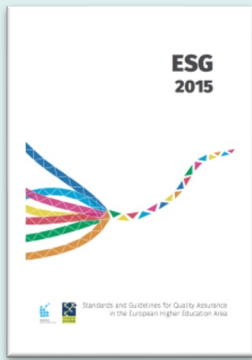
STANDARD:

Institutions should publish information about their activities, including programmes, which is clear, accurate, objective, up-to date and readily accessible.

GUIDELINES:

Information on institutions' activities is useful for prospective and current students as well as for graduates, other stakeholders and the public.

Therefore, institutions provide information about their activities, including the programmes they offer and the selection criteria for them, the intended learning outcomes of these programmes, the qualifications they award, the teaching, learning and assessment procedures used, the pass rates and the learning opportunities available to their students as well as graduate employment information.

1.10 CYCLICAL EXTERNAL QUALITY ASSURANCE

STANDARD:

Institutions should undergo external quality assurance in line with the ESG on a cyclical basis.

GUIDELINES:

External quality assurance in its various forms can verify the effectiveness of institutions' internal quality assurance, act as a catalyst for improvement and offer the institution new perspectives. It will also provide information to assure the institution and the public of the quality of the institution's activities.

ESG - Part 2

(ekstern kvalitetssikring => utenfor institusjonene)

2.1 CONSIDERATION OF QUALITY ASSURANCE

2.2 DESIGNING METHODOLOGIES FIT FOR PURPOSE

2.3 IMPLEMENTING PROCESSES

2.4 PEER-REVIEW EXPERTS

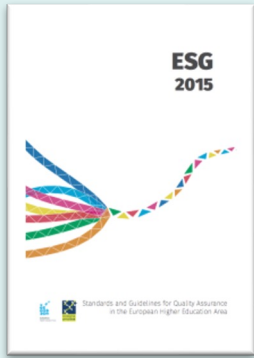
2.5 CRITERIA FOR OUTCOMES

2.6 REPORTING

2.7 COMPLAINTS AND APPEALS

ESG - Part 3

(kvalitetssikre kvalitetssikring => “evaluating the evaluators”)

3.1 ACTIVITIES, POLICY AND PROCESSES FOR QUALITY ASSURANCE

3.2 OFFICIAL STATUS

3.3 INDEPENDENCE

3.4 THEMATIC ANALYSIS

3.5 RESOURCES

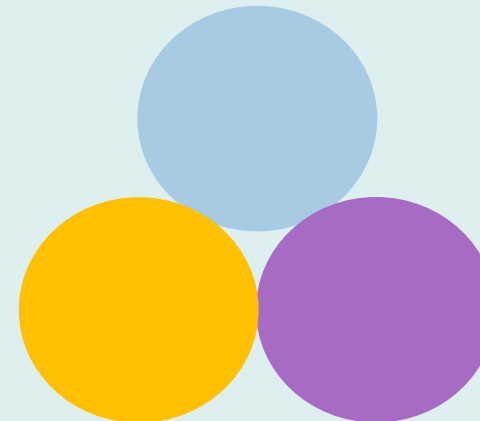
3.6 INTERNAL QUALITY ASSURANCE AND PROFESSIONAL CONDUCT

3.7 CYCLICAL EXTERNAL REVIEW OF AGENCIES

ESG skal...

- ...sikre et **helhetlig og integrert tilnærming**
- ...ha et fokus på **prosedyrer** (ikke på utfall)
- ...ivareta **mangfold og fleksibilitet**
- ...**ikke være rettslig bindende**, men gi føringer

ESG - Part 1

ESG - Part 2

ESG - Part 3

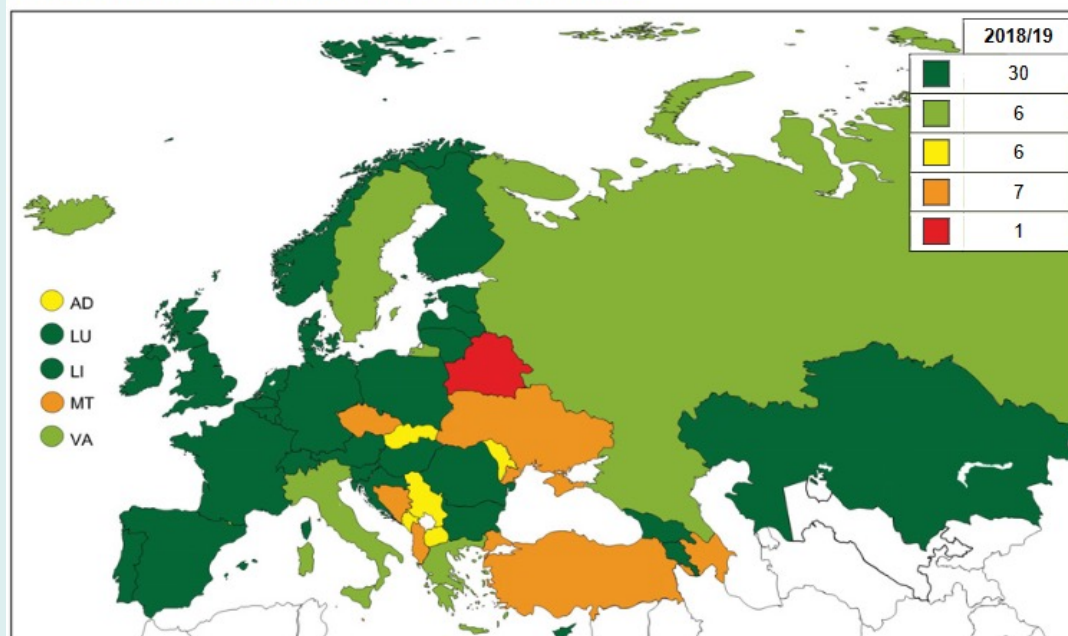

III. Implementering og veien videre

Implementering av ESG i EHEA

Figure 3.1: Scorecard indicator n°4:
Stage of development of external Quality Assurance system, 2018/19

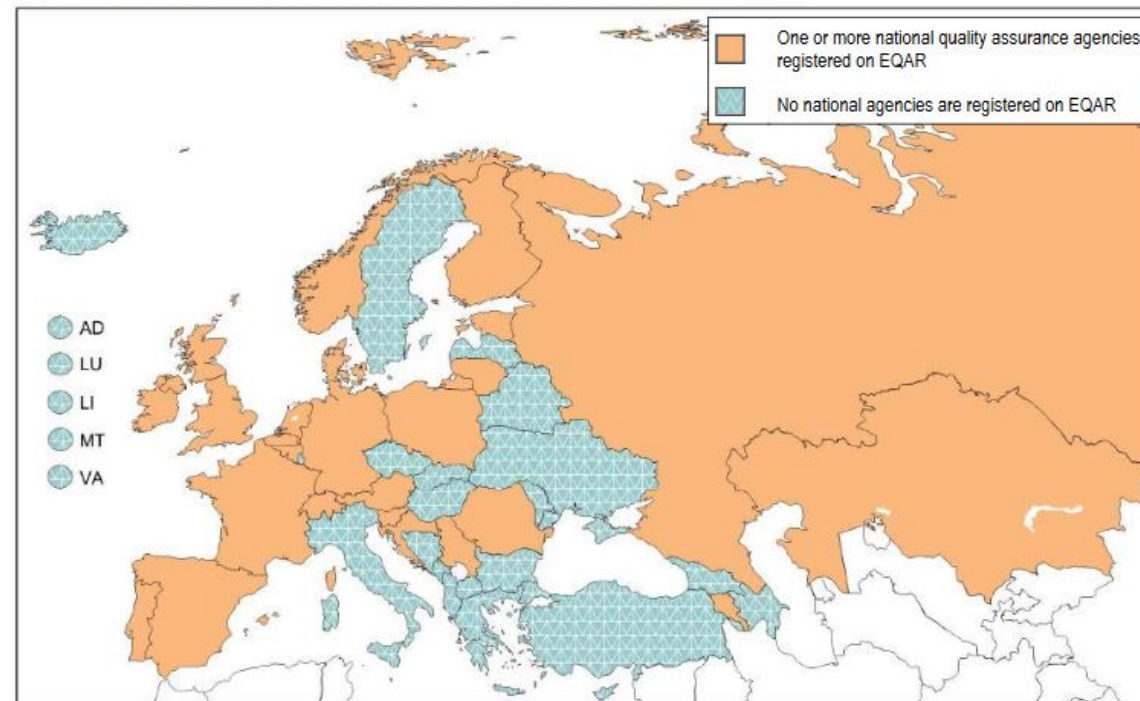
Source: BFUG data collection.

Scorecard categories

	A fully functioning Quality Assurance system is in operation nationwide, in which all higher education institutions are subject to regular external Quality Assurance by an agency that has successfully demonstrated compliance with the Standards and Guidelines for Quality Assurance in the EHEA (ESG) through registration on EQAR.
	A Quality Assurance system is in operation nationwide and is aligned to the ESG, but the agency/ies performing external Quality Assurance are not registered in EQAR.
	A fully functioning Quality Assurance system is in operation nationwide, but only some higher education institutions are subject to regular external Quality Assurance by an agency that has successfully demonstrated compliance with the ESG through registration on EQAR.
	A Quality Assurance system is in operation nationwide, but has not (yet) been fully aligned to the ESG.
	No Quality Assurance system is in operation.

Implementering av ESG i EHEA

Figure 4.9: Countries with quality assurance agencies registered on EQAR, 2017

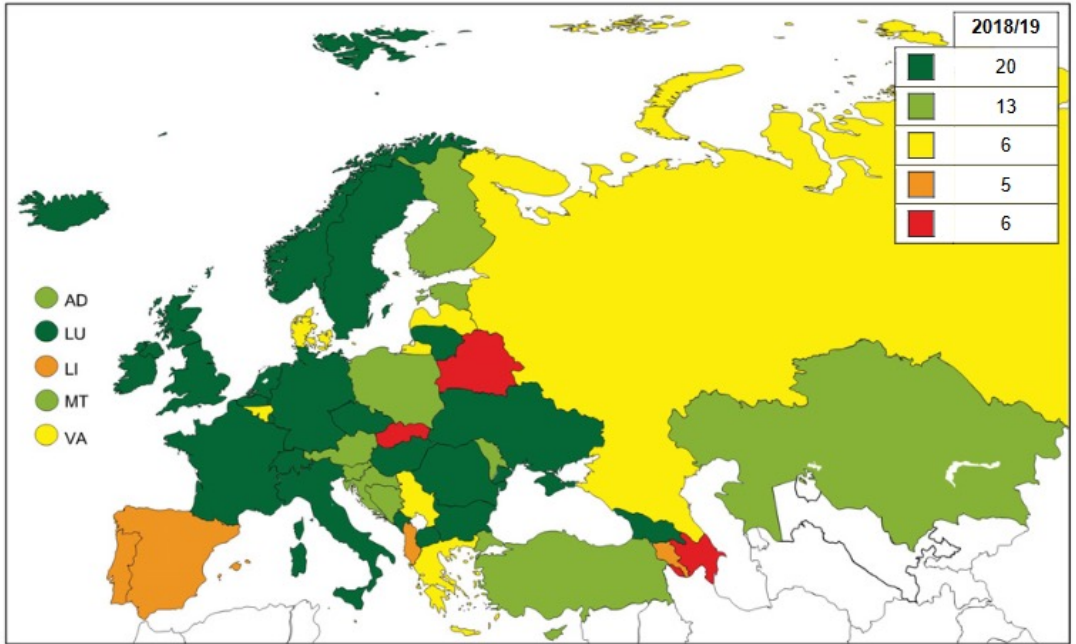

Source: EQAR.

Implementering av ESG i EHEA

Figure 3.2: Scorecard indicator n°5:
Level of student participation in the external Quality Assurance system, 2018/19

Source: BFUG data collection.

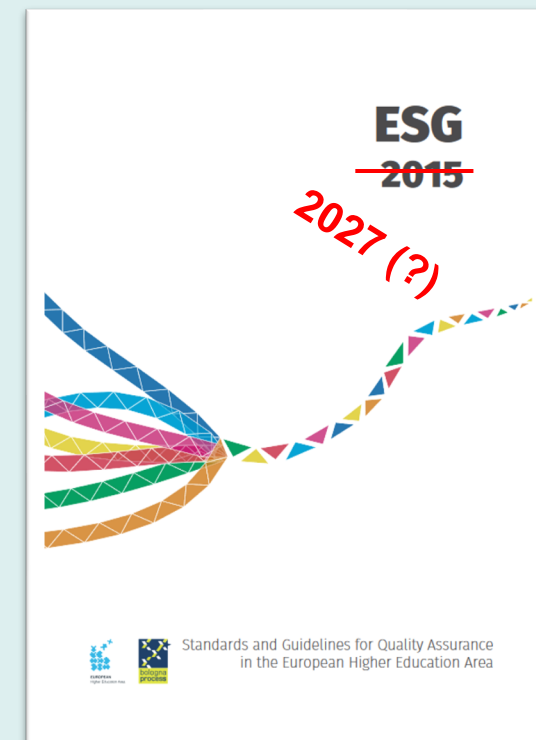
Scorecard categories

	In all quality assurance reviews, students participate as full members at five levels: <ul style="list-style-type: none"> ○ in governance structures of national Quality Assurance agencies; ○ in external review teams; ○ in the preparation of self-evaluation reports; ○ in the decision making process for external reviews; ○ in follow-up procedures.
	Students participate at four of the five levels mentioned above.
	Students participate at three of the five levels mentioned above.
	Students participate at two of the five levels mentioned above.
	Students cannot participate or participate at only one level mentioned above.
	Not available

Ny ESG i 2027 (?)

- Større fokus på **fundamentale verdier**?
  - Pro: ekstern kvalitetssikring /ESG er en policysuksess
  - Det finnes et etablert (institusjonalisert) system for kvalitetssikring
- **MEN....**
  - Kvalitetssikring er opptatt av tillit og utvikling, men fokus på verdier trenger mer **kontroll-orienterte tiltak**
  - Er ekstern kvalitetssikring / kvalitetsorganer **egnet** til å gjøre denne jobben?
  - ESG handler om prosedyrer og ikke utfall, mens **verdier handler om utfall**
  - ESG ikke rettslig bindende => hvordan vil **reaksjonsmulighetene** ser ut?

Ny ESG i 2027 (?)

- Fortsette å styrke **utviklingsorientert tilnærming**
- (ekstern) kvalitetssikring som **kontinuerlig oppgave uten fasitsvar**
- Skal ikke bli rettslig bindende («**soft power**»)
- Forutsetter **institusjonell autonomi + uavhengighet** av eksterne kvalitetsorganer også i fremtiden

Oppsummering

- ESG og europeisering av høyere utdanning er en stor **(policy)suksess**
- **Helhetlig og integrert tilnærming** til kvalitetssikring og utvikling
- Fokus på **prosedyrer**, ikke på resultater
- Rom for **utviklingsorientert tilnærming**; ekstern kvalitetssikring som en kontinuerlig oppgave uten fasitsvar
- **Ikke rettslig bindende**, men med sterke føringer («soft power»)
- Føringene i ESG er fanget opp i det **norske regelverket**
- Ny ESG skal være operativ fra 2027, muligens med et større fokus på **fundamentale / akademiske verdier**

- *Ole-Jørgen Torp*
- *Studiedirektør*
- *2.mai 2024*

Hvordan forholder sektoren seg til ESG?

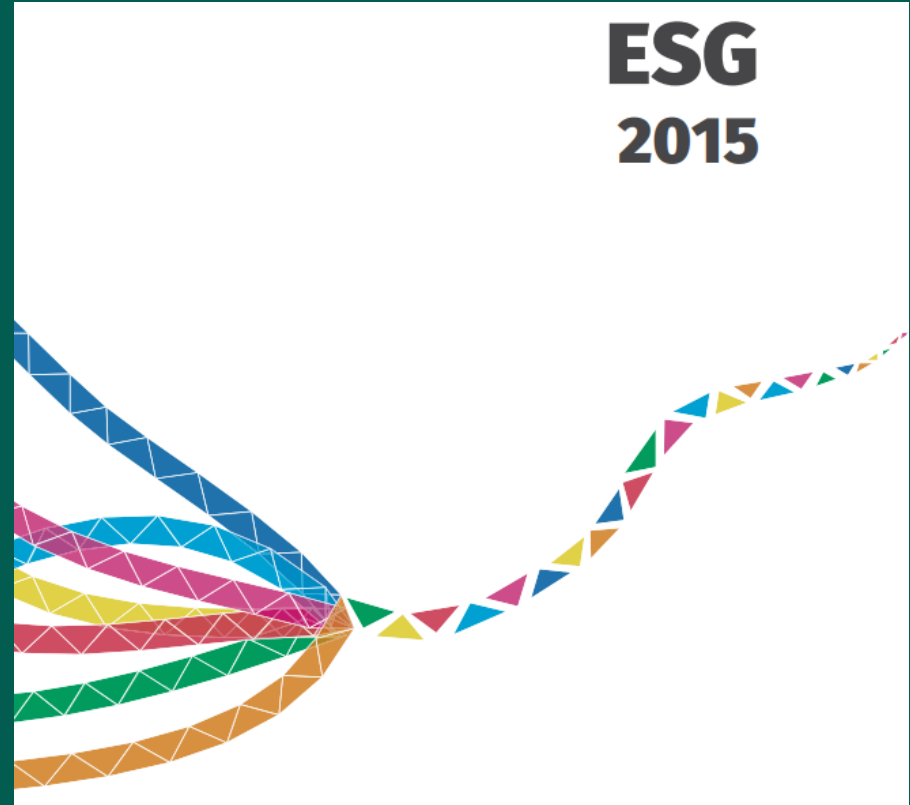
NMBU – hvem i sektoren er vi?

- Etablert 1859 – NMBU fra 2014 etter fusjon mellom UMB og NVH
- 2000 ansatte, 7600 studenter, 500 stipendiater
- 64 studieprogram, årsstudier, bachelor og master
- Omsetning 2,5 mrd, hvorav 0,6 mrd er eksterntfinansiert forskning

Agenda

- ESG som en del av vårt daglige kvalitetsarbeid?
- ESG som en del av vårt internasjonale samarbeid?

Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)??

Hva så på NMBU?

ESG er rammeverket selv om vi snakker lite om ESG i det daglige

Systembeskrivelse - kvalitetssystem for utdanning

Bakgrunn, formål og oppbygging +

Ansvar og involvering +

Strategi og læringsfilosofi - representasjon av vår kvalitetsforståelse +

Illustrasjonen over viser sammenhengen mellom kvalitetsområdene og studentenes læringsbane.

1.2 Design and approval of programmes

Ett eksempel:

 <p>Norges miljø- og biovitenskapelige universitet</p>	Veileder: Krav til gradsprogram		
	Utarbeidet av: studieavdelingen Dato: 5.2.2024 Oppdatert dato:	Erstatter:	Veileder: Krav til gradsprogrammer ved NMBU (oppdatert des. 2022)

- **Veileder: Krav til gradsprogram**
- **Virkeområde**
Alle nye og eksisterende gradsprogram på bachelor- og masternivå
- **Formål**
Veilederen skal bidra til at denne typen studieprogram ved NMBU holder et høyt faglig og pedagogisk nivå, bidrar til at NMBU oppfyller sitt samfunnsoppdrag og egne strategiske planer, samt oppfyller gjeldende norske lover og forskrifter og NMBUs forskrifter.

A man and a woman are working together in a laboratory or workshop. The man, on the left, is wearing a dark sweater and has a beard. He is looking down at a device or component. The woman, on the right, is wearing a light blue sweater and is also looking down at the same device. They appear to be focused on their work. The background is dark and out of focus, suggesting a laboratory environment. The overall lighting is dim, with a teal or blue tint.

Hva med det internasjonale?

Internasjonalt samarbeid

- *Mobilitet og godkjenning av emner*
- *Felles studieprogram / grader*
- *Sommerskoler / Internship*
- *European University*

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Meld. St. 7

(2020–2021)

Melding til Stortinget

En verden av muligheter

Internasjonal studentmobilitet i høyere utdanning

Internasjonalt samarbeid – next level EUI

Pillar 1: Challenge-driven teaching and learning

Pillar 2: Challenge-driven credentials

Pillar 3: Challenge-driven science and innovation

The logo for the European University of Life Sciences for Sustainability is overlaid on a photograph of a person in a white lab coat working in a laboratory. The text is white and bold, with 'European University of' on the first line, 'Life Sciences for' on the second line, and 'Sustainability' on the third line in a larger font size.

**European University of
Life Sciences for
Sustainability**

SUSTAIN-LIFE University focus on educating a new generation of change agents in the field of food, feed and biobased production, natural resources and a living environment.

Takk for meg!

UNIVERSITETET I OSLO

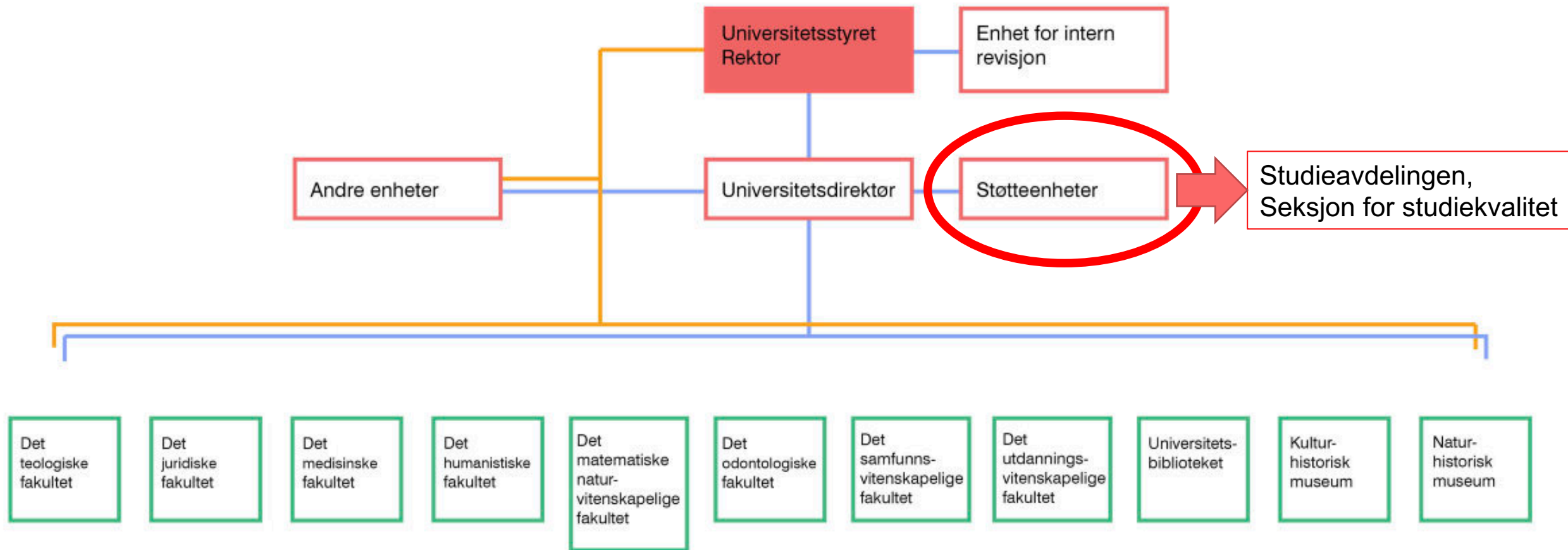
Hvordan påvirker ESG det
lokale kvalitetsarbeidet?

Jonny Roar Sundnes
Seniorrådgiver
Avd. for studieadministrasjon

2. mai 2024

- Faglig linje
- Administrativ linje

Kontekst

Hvordan har UiO innrettet kvalitetsarbeidet sitt?

UiO har tradisjonelt lagt vekt på:

- Et distribuert system med lokale tilpasningsmuligheter.
  - Stor frihet til å velge evalueringsmetoder og –frekvens.
  - Rutiner skal finnes, men de må ikke være like.
  - Minst mulig rapportering ut over eget organisasjonsnivå.
-
- Et narrativ preget av tillit og rom for faglig særpreg.
  - Fokus på utvikling, ikke på kontroll og inspeksjon.
  - Tar hensyn til UiOs organisering og faglige bredde.

Utgangspunktet

“The ESG are a set of standards and guidelines for internal and external quality assurance in higher education. The ESG are not standards for quality, nor do they prescribe how the quality assurance processes are implemented, but they provide guidance, covering the areas which are vital for successful quality provision and learning environments in higher education.”

**ESG
2015**

Standards and Guidelines for Quality Assurance
in the European Higher Education Area

Oppsummering – kortversjonen

- Vi bruker til en viss grad ESG direkte, som referansedokument.
- Men: hovedsaklig indirekte ved at de er innarbeidet i regler og føringer fra Kunnskapsdepartementet og NOKUT.

ESG	UiO
1 Policy for quality assurance	Strategisk plan, årsplan og formålsbeskrivelse i kvalitetssystemet samt den grunnleggende tilnærmingen til kvalitetsarbeidet.
2 Design and approval of programmes	Rutiner og veiledninger for etablering, endring og nedlegging av studietilbud samt sterk vektlegging av faglig autonomi også internt på UiO.
3 Student-centred learning, teaching and assessment	Legge til rette for pedagogisk støtte, kollegial involvering og samarbeid.
4 Student admission, progression, recognition and certification	Håndteres i administrativ linje – nettverk, rutiner, veiledninger mm.
5 Teaching Staff	Strategier og rutiner for ansettelse og opprykk, inkludert vurdering av kandidatenes utdanningsfaglige kompetanse.
6 Learning resources and student support	Institusjonens eget arbeid med læringsmiljøet, samt Universitetsbibliotekets og studentsamskipnadens arbeid.
7 Information management	Undersøkelser, analyser og data bidrar til kunnskapsbasen for kvalitetsarbeidet, nødvendig for å få oversikt og innsikt.
8 Public information	Rutiner og veiledninger for publisering og oppdatering av informasjon om studieprogram, emner, læringsmiljø mm.
9 On-going monitoring and periodic review of programmes	Jevnlige vurderinger av studietilbudenes utvikling samt periodiske evalueringer av studieprogram.
10 Cyclical external quality assurance	NOKUT gjennomfører tilsyn hvert sjette til åttende år.

NOKUT-kravene

...hvis vi nå skulle sammenligne?

- (1) Institusjonens kvalitetsarbeid skal være forankret i en strategi og dekke alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten på studentenes læringsutbytte.
- (2) Kvalitetsarbeidet skal være forankret i institusjonens styre og ledelse på alle nivåer. Institusjonen skal gjennom kvalitetsarbeidet bidra til å fremme en kvalitetskultur blant ansatte og studenter.
- (3) Institusjonen skal ha ordninger for systematisk å kontrollere at alle studietilbud tilfredsstillter kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-3 og kapittel 2 i denne forskrift.
- (4) Institusjonen skal systematisk innhente informasjon fra relevante kilder for å kunne vurdere kvaliteten i alle studietilbud.
- (5) Kunnskap fra kvalitetsarbeidet skal brukes til å utvikle kvaliteten i studietilbudene og avdekke eventuelt sviktende kvalitet. Sviktende kvalitet skal rettes opp innen rimelig tid.
- (6) Resultater fra kvalitetsarbeidet skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje.

NOKUT-kravene

...hvis vi nå skulle sammenligne?

- (1) Institusjonens kvalitetsarbeid skal være forankret i en strategi og dekke alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten på studentenes læringsutbytte. → **ESG 1**
- (2) Kvalitetsarbeidet skal være forankret i institusjonens styre og ledelse på alle nivåer. Institusjonen skal gjennom kvalitetsarbeidet bidra til å fremme en kvalitetskultur blant ansatte og studenter. → **ESG 1, 3, 5, 6**
- (3) Institusjonen skal ha ordninger for systematisk å kontrollere at alle studietilbud tilfredsstillter kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-3 og kapittel 2 i denne forskrift. → **ESG 9**
- (4) Institusjonen skal systematisk innhente informasjon fra relevante kilder for å kunne vurdere kvaliteten i alle studietilbud. → **ESG 7, 8**
- (5) Kunnskap fra kvalitetsarbeidet skal brukes til å utvikle kvaliteten i studietilbudene og avdekke eventuelt sviktende kvalitet. Sviktende kvalitet skal rettes opp innen rimelig tid. → **ESG 2, 9**
- (6) Resultater fra kvalitetsarbeidet skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje. → **ESG 2, 9**

Kvalitetsarbeidet i universitetsalliansen Circle U.

...kommer innen torsdag, når jeg også ser hva leva legger vekt på 😊

Oppsummering – den litt lengre versjonen

- Det norske regelverket er stramt og juridisk i fasongen, mens ESG er rundere og romsligere formulert. Vi har gått til ESG for å finne (moralsk) støtte til den åpne og tillitsbaserte tilnærmingen UiO har ønsket.
- Kunne vi ha brukt ESG direkte? For eksempel på samme måte som Lisboa-konvensjonen er tatt inn i den norske universitets- og høyskoleloven?
- Hvis hele Europa hadde brukt ESG direkte, hadde det blitt mye enklere å samarbeide på tvers av landegrenser – også innenfor universitetsalliansene.

ESG, europeiske universitetsallianser
og
internasjonalt utdanningssamarbeid

**Ieva Serapinaite, seniorrådgiver, avdeling for
europeisk samarbeid og kvalitetsutvikling, HK-
dir**

ESG som et europeisk kvalitetsrammeverk

Et instrument utviklet gjennom Bologna-prosessen

- **Referansedokument for interne og eksterne kvalitetssikringssystemer**
- **Sammenligningsgrunnlag og styringsverktøy for videreutvikling av kultur for kvalitet**
- **Felles rammeverk som bygger tillit og muliggjør internasjonalt samarbeid**

Erasmus+ som et virkemiddel for kvalitetsutvikling

Erasmus+ er verdens største program for utdannings samarbeid som virkeliggjør EUs utdanningspolitikk og stimulerer kvalitetsutvikling

- **Erasmus Charter for Higher Education (ECHE)**
  - **Individrettede mobilitetsordninger**
  - **Institusjonelle partnerskap for samarbeid, innovasjon og eksellens**
  - **Systemrette prosjekt for politikkutvikling**
- **De mest sentrale og slagkraftige virkemidlene er:**
- **Europeiske universitetsallianser (EUI)**

Hva er europeiske universitetsallianser?

- **Konsortia av UH-institusjoner med en ny institusjonell logikk**
- **Institusjonsnettverk med fokus på utvalgte (tverr)faglige områder**
- **Økosystemer med utstrakt geografi, sammensatt mandat og variasjon**
- **Meta-organisasjoner og drivere for transformasjon i høyere utdanning**
  - **[Maasen P., Stensaker B. og Rosso D. \(2022\). The European university alliances—an examination of organizational potentials and perils | Higher Education \(springer.com\)](#)**

Hvilke studietilbud utvikler europeiske allianser?

Eksperimentering med nye og innovative lærings- og undervisningsformer og formater, for eksempel:

- **Sømløs, storskala mobilitet for studenter og ansatte**
- **Felles kurs, studieprogram og/eller grader**
- **Minikvalifikasjoner**
- **Samarbeid med arbeidslivet**

Hvordan jobber EUI med ESG?

Ny kunnskap utvikles gjennom spesifikke praksiser og initiativer innenfor alliansene

Allianse	Hindringer og løsninger
Charm-EU	Politikkutvikling og retningslinjer <u>Forankring i ESG</u>
Circle U	Politikk for kvalitet, retningslinjer og nye komponenter <u>Hva snakker vi om når vi snakker om kvalitetssikring?</u> <u>Europeiske verdier og ekstern kvalitetssikring</u> <u>Retningslinjer for kvalitetssikring og utvikling av felles studietilbud</u>
YUFE	Kvalitetskultur, nøkkelelementer, prinsipper, dimensjoner, m.m. <u>Trender og utfordringer for kvalitetssikring</u>
47 andre EUI	Løsninger som utvikles i 50 ulike allianser 10 nye allianser og praksisfelleskap fra høsten 2024
Alliansenes allianser	Erasmus+ prosjekt innen politikkeksperimentering (europeiske grader og rettslig status)

Hva er fremvoksende behov?

- **Identifisering av barrierer gjennom Erasmus prosjekt innen politikk eksperimentering**
  - **Akkreditering og kvalitetssikring, program- og læreplanstruktur, styringsstruktur og studentopptak og –adgang**
- **Refleksjoner fra ENQA, EUA, EURASHE, EQAR, m.m.**
  - **Ulike rapporter og prosjekter ([EUniQ](#), [QA-FIT](#), m.m.)**
- **Synliggjøring av variasjoner i nasjonale UH-systemer**
  - **Kommisjonen: [Evidens fra ulike kartlegginger og konsultasjoner](#)**

Høyere utdanningspakken fra Kommisjonen

The blueprint for a European degree

The path towards a European quality assurance and recognition system

Attractive and sustainable careers in higher education

Føringer for fremtiden?

Perspektiver på kvalitetssikring i EHEA i fremtiden

- **Fremtidsrettete systemer – forenkling, fleksibilitet og smidighet**
  - **Rask respons på arbeidslivets og samfunnsbehov**
  - **Eksperimentering med nye lærings- og undervisningsformater**
  - **Nye komponenter – doble omstillinger, livslang læring, europeiske verdier, m.m.**
  - **Harmonisering og integrasjon**
-
- **Viktig å følge med utviklingen fremover og vurdere hvilke følger forslagene kan ha**

NOKUT: «Kvalitetskultur på europeisk nivå gjennomsyrrer etter hvert også den nasjonale konteksten, som spiller tilbake nasjonale preg av begrepet til det europeiske nivået.»

**Takk for
oppmerksomheten!**

